

NAGYVÁRAD

Nagyváradon: egy hora 35
Nagyváradon: egy hora 30 lei.

WANDOR MARÓT SÁNDOR

Szerkesztő és kiadó: Károly herceg
(Szállagyi Dzsózsef) utca 6.

törökök otthagyták a lausannei konferenciát — Merénylet a bolgár miniszterelnök ellen

A szövetségesek Bompardt bízták meg azzal, hogy a végső kísérletet Izmednél megtegye a béke megkötése érdekében. Curzon elutazását a végsőkéig halogatta, a míg csak a remény leghalványabb árnyalata is fennállott a békés megegyezésre. Bompardt a szövetségesek megbízásának értelmében este nyolc óráig tárgyalt Izmed pasával, de minden békés megegyezésre vonatkozó kísérlete kudarcra végződött.

A szövetségesek delegációjának három vezetője egyértelműleg megállapította, hogy a tárgyalásokat folytatni nem lehet.

s elhatározták, hogy Lausannet ők is haldéktalanul elhagyják.

Az angol delegáció vasárnap már elutazott.

Ugylátszik, hogy a törökök előnyösebbnek tartják minden átalommal külön-külön megkötni szerződésüket.

Lausanneból jelentik: Az angol és török delegátusok hazakészülnek. Az olaszok nem remélik a békét, bár a konferencián részt vesznek. A törökök a legutóbbi angol-francia konfliktusból azt következtetik, hogy legjobb, ha Törökország Olasz és Franciaországgal külön békét köt. Az angol delegátus szerint a helyzet komoly. Az olaszok kedden utaznak el. Az orosz bizottság fele már elutazott. A törökök a szövetségeseknek terjedelmes választ küldtek kifejtve Mussolini és a magánjogi kérdések elleni ellenvetéseiket. Lord Curzon vasárnap estére jelezte elutazását.

A Sztambulizscky ellen Szófiában elkövetett merénylet részleteiről mára az alábbiakat jelentik:

Csütörtök teste Sztambulizscky miniszterelnök ellen, amikor a nemzetgyűlést elhagyta, négy ember merényletet követett el. Bombát vetettek ellene és négy lövést adtak le rá. A miniszterelnök söfförje meghalt, szolgálja és egy rendőr súlyosan megsebesült. Maga a miniszterelnök séretlen maradt. Két merénylet letartóztatnak.

Politikai merényletek dolgában a háboru utáni Bulgária kétségkívül rekordot mutathat fel. Amióta megtörtént a Neuilly-i béke aláírása, alig mulik el hónap, hogy valamelyik tekintélyes bolgár politikai, vagy államhivatalnok elleni merénylet híre ne érkezne. Dimitrow volt bolgár hadügyminiszter gyilkosát csak a napokban tartóztatták le egy román kisvárosban s máris újabb véres merénylet színhelye lett a nyugtalan bolgár föld. A merénylet bizonyára a macedonszvjuscsik pártjához tartoztak, ama nagyszámu organizációk egyikéhez, melyek bolgár területről guerilla-harcot folytatnak a jugoszláv Macedónia ellen, abból a célból, hogy ezt

önállóvá tegyék. A bolgár néplélek általában rokonszenvez ezzel a macedón irredentával. Sztambulizscky azonban, amellett, hogy fanatikus pártember, nagyon higgadtan gondolkodó diplomata is, vétőt mondott az organizációknak, melyeknek működése egyik legnagyobb akadály a Sztambulizscky által hön óhajtott jugoszláv-bolgár közeledésnek. Először Belgradban, majd nemrég a szobranjében élesen tiltelte a macedón mozgalmat, amivel természetesen ezeknek a vad, forróvérű és gyors elhatározású balkánharcosoknak engesztelhetetlen gyűlöletét vonta magára. Az sincs azonban kizárva, hogy a merénylet gondolata a polgári ellenzéki blokk táborában merült fel, mely nem tud belenyugodni abba, hogy Bulgáriában de facto paraszt-diktatura gyakorolja sokszor kiméretlenül uralmát.

Mosoiu, Florescu és Anghelescu miniszterek Nagyváradon

Azok az események, amelyek a múlt hetekben izgalomban tartották Nagyváradot, bukaresti körökben is visszhangot váltottak ki és a kormányköröket is erősen foglalkoztatják. Ennek közvetlen következménye most az, hogy amint beavatott liberális körökből értesülünk a hét folyamán, talán pénteken, Nagyváradra érkeznek Mosoiu Traján közlekedésügyi, Ian Th. Florescu igazságügyi és Anghelescu közlekedésügyi miniszterek.

A három miniszter nagyváradon látogatásának külön-külön is igen nagy fontossága van.

Florescu igazságügyi miniszter körutat tesz Erdélyben. Brassóban és Temesváron már volt. Most Nagyváradon a sor. Hogy az igazságügyi miniszter erdélyi látogatásának mi a tulajdonképeni célja: nem tudjuk. Lehet, hogy informálódni akar az erdélyi rendszerről, amely bizony lehet mintája egy modern alapra fektetett igazságszolgáltatásnak.

És végül Anghelescu közoktatásügyi miniszter, akinek váradon látogatásához a legtöbb remény fűződik. A közoktatásügyi miniszter látogatása végtelen fontosságú, mert a premontrei gimnázium soráról fog dönteni. Amint értesülünk, ebből az alkalomból a tanulók szüleinek monstre küldöttsége akar tisztelegni a miniszternél és felkéri kiadott rendeletének visszavonására.

A liberális párt igen nagy előkészületeket tesz a miniszterek fogadására. A párt bizottságot küldött ki erre a célra, amelyet Bogdan Jonescu jogakadémiai tanár és dr. Simionca György városi főügyész vezet. A bizottság küldöttséget meneszt a miniszterek elé egészen a megve határáig, valószínűleg Barátkáig, ahol üdvözlük a minisztereket. Váradvelencén egy másik küldöttség várja a minisztereket, akik két-három napig fognak Nagyváradon tartózkodni.

A francia kormány időközben visszatért Németország legutóbbi válaszához azzal, hogy arra nem válaszol, mert hangja nem megfelelő. Lényegesen komplikálja a feszülő ópai helyzetet a lausannei konferencia eredménytelensége is.

A törökök tegnap elhagyták a lausannei konferencia ülést, anélkül, hogy a békeszerződést aláírták volna.

Ülések a Kereskedelmi Csarnokban

A gyáriparosok szakosztálya ma ülést tart, amelyen Vargha Kálmán elnök javaslatot tesz a munkaadóknak az új balaszi járulékokkal való megterhelése ellen. Mint ismeretes, a balaszi járulékokat a kormány olyan mértékben emelte fel, amelyet a munkaadók nem bírnak el a álláspontjuk kifejtése céljából érkezőletel tartanak.

A Csarnok elnöksége ma értekezést tart, amelyen a választott bíróság költségvetését veszi tárgyalás alá. A költségvetést dr. Stern Ödön, Adorján Árpád és Gál Jenő dr. állottak össze. A választott bíróságban való közreműködésre az ügyvédek is felkérték, de az ügyvédek véleménye az, hogy a bírói funkció az ügyvédséggel összeférhetetlen.

Csütörtökön a pénzügyi szakosztály tart ülést dr. Popper Ákos elnöklésével, amelyen a pénzügyi tisztviselők jövedelmi adója kerül tárgyalásra. A törvény főremagyarázása folytán a jövedelmi adókat a pénzügyigazgatóság tévesen vette ki, ezért ezt meg kellene változtatni. Az a kedvezmény, amely szerint a magántisztviselők a jövedelmi adók felét fizetik, minden magántisztviselői kategóriára érvényes.

Barabás Márton téli tájképei

Egy költői kultúrával telített, nyughatatlan művészi kalandorása ből magyar festő. Tarsolyában Páris, München, Hollandia magasméltú és igen fölfokozott igényű publikumának és hivatalos köreinek föltétlen és magas elismerése. De hozott a nyugatról sokkal drágább, sokkal feltettebb kincset Barabás Márton. A maga mesterségének olyan izzó szeretetét, a népi-artistikus dolgok iránt való szent és fantasztikus rajongását, mely ott lüktet ennek a fiatal és előkelő nevű művésznél lelkében. Tárgult szemekkel, mohó nagyotakarással fogadta magába a nyugati piktorjának termékeny levegőjét a Barabás Márton kivételes és hatalmas lendületű tehetsége volt az a hálás és dus talaj, melynek rostjából a nyugaton elvetett mag kinőtt erőteljesen, káprázatos színekben, költőien finom vonalakban, szubtilis kódokon át és ma itt áll előttünk teljes és pompázatos kibontakozásban az a Barabás Márton, aki szerte Erdély nagyvárosaiban, a Bánáiban, épp úgy, mint a Székelyföldön teli marokkal szakítja le a rézére buján termő igaz sikereket.

Mint ember egy kiválasztott típus: szerencséje és tehetség válvatva szolgálja útját. Ahol csak kiállítás rendezett képeitől ki-fosztva távozik onnan. Szerényen, szinte elbűsülő hangon jegyezte meg:

— Ötven képet állítottam ki Bukarestben és másfél hét után csak kézipodgyászommal távoztam a román fővárosból, mind elkelték a képeim.

— Tessék elhinni, akárhányszor nagyon sajnálom dolgaimat, mintha lelkemnek egy darabját szakították volna el tőlem.

Széles perspektívájú dolgai között leg-egyenibb zsánere a téli tájkép. Ebben nemcsak piktor, de elmélyedő poéta, tele suhanó finom hangulatokkal, kristályos, úde levegővel. Csodálatos fényérzék az elmosódó és távlatbavesző virtuóz színek remegnek munkáin, melyek belső és átértelt nemes percek hatása alatt kerülnek ki ez ecsetje alól.

Az igazi művész föliamerése érte őt Nagyváradon is. Csöndben, minden külső eszközök nélkül fölaggatta képeit a Matula-boltban és a váradai publikum — mely a közelmúltakban szinte kimerülnek látott vásárlás dolgában — az első napokban

egyszerre foglalta le magának Barabás 10-15 festményét. Mire a tárlatát bezárja, innen is festményei nélkül — de sikereiben és elismerésben annál gazdagabban fog távozni.

„Nem loptam én életemben“

Ferdinandy volt belügyminiszter rágal-mazási pöre

Érdekes rágalmazási pört tárgy budapesti büntető írásbírósa Ferdinandy Gyula volt igaz-ve belügyminiszter indít-Geza volt huszárezre-nagybirtokos ellen. A meglehetősen ismertek Farkas Géza politikai ellenfele ve szemben a kép is bukkott.

A huszárezredes, hogy megheccelje miniszter ellenfelet, elhatározta, hogy felhasználja ellene azokat az elterjedt híreszteléseket, hogy Ferdinandy Gyula a cseh megszállás után több idegen lovat a maga istállójába kötöttetett.

Az esetből Farkas politikai tőkét kovácsolt Ferdinandy ellen és nyilvánosan, lőköttéssel vádolta meg. Sokan emlékeznek arra a hidasnémeti beszámolóra is, amelyet Ferdinandy 1921 júniusában tartott meg és amelyet Farkas Géza igen érdekesen zavart meg. Fölbérelte a környék cigányait, akik éppen akkor, mikor Ferdinandy beszámoló beszédének legérdekesebb részénél tartott, rázendítettek arra a nótára, hogy: „Nem loptam én életemben, csak egy csikót Debrecenben...“ A hallgatóság, amelyik ekkor már a hírlapokból ismerte az egész ügyet, olyan kacagásba tört ki, hogy a beszámoló további megtartása lehetetlenné vált.

Ettől a perctől kezdve Ferdinandy és Farkas között még jobban kiéleződött az ellentét. Az ügyet Teleki Pál gróf, akkori miniszterelnöknek is tudomására hozták, aki hivatalos vizsgálatot rendelt el. Hogy

a vizsgálatnak mi volt az eredménye, sem tudja, ellenben tény az, hogy Ferdinandy röviddel a vizsgálat befejezése után kilépett a kormányból. Azóta a politikai nem igen szerepel, sőt a legutóbbi em-gyűlési választások alkalmával föltérpett.

Farkas Géza a tárgyaláson kérvényezte a vizsgálat lefolytatását és Teleki gróf volt miniszterelnök tanácsát a vizsgálat folytatását. A bizonyítás lefolytatását Ferdinandy sem ellenezte. Teleki gróf azonban azzal a megokolással, hogy az ügyben a hivatali titoktartás alól nem lehet kivétel, kijelentette, hogy nem tehet más. A járásbírósa úgy döntött, hogy a föltérrel fordul a miniszterelnökséghez, melyben kéri, hogy Teleki Pál gróf a hivatali titoktartás kötelezettségét alól.

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

Még 6 napig!

A FARAÓ HITVESE
Szenzációs világláger 6 felvonásban.

DORIAN FILM!

A darab rendkívül hosszúságára való tekintettel az előadások pontosan kezdődnek.

HÖLGYEIM! Vásznakat megbízhatóan olcsón csak a KELLER ÁRUHAZBAN

Avram Jancu (Kossuth)-utcán szerezhetik be.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școala - BCU - Cluj-Napoca

Az összes megyei és városi tisztviselők nagy érdeklődéssel vesznek részt.

;; Helybeli és megyei telefonszám: 16-18.

Hevesi Piroska

Külföldön is előkelő csengésű név. S hogyan tipikus magyar művész-sors, ennek a kitűnő koncert-zongoristának is előbb végig kellett hódítania a legyesebb külföldi zeneempóriumokat, azután veszi norra hangversenyeivel idonképpen szülőföldjét. Bartók Bélát, Lhevinél, Dohnányinál tanult, majd a pesten, Bécsben, Dessauban, Breslauban s Németország és Ausztria más saiban aratta forró sikereit.

Hevesi Piroska most Erdély nagyobb saít keresi fel Pfeiffer Alfréd operas társaságában a breslaui operának tagja, jelenleg pedig a kolozsvári operát működteti. A művész-pár műsorán, melyre lesz még alkalmunk bővebben atérni — Bach, Schubert, Strauss, hányni, Mozart stb. művei nzerépelnek. A Hevesi-Pfeiffer-koncert február ötödikén lesz a Katholikus Körben.

Kés elintézés várható a gimnázium ügyében

Küldöttség utja — A miniszter vizsgálatot rendelt el

A nagyváradi szülők és a diákság túlért várakozással tekint a premontrei ázium sorsa elé. Az évszázados tanítást legválságosabb napjait éli s nem az erdélyi magyarság figyel fel a törzsekre, de jórésze a román intelligenciás, akik éppen ebben az iskolákban k azokká, akiesodák ma.

A múlt héten egy küldöttség utazott svárra és onnan Bukarestbe, hogy a vezető érvekkel támogatja a legfelső roknaál a tanítás újból való megindítás szükségességét.

A küldöttség vezetője Bjelik Imre dr püspök volt, Gyöngyössy István dr főügyész, Bert Ottó dr jószágkormányzó, Bertalan az új igazgató és László György tanár.

Kolozsváron előbb Pteancu Sándor közoktatásügyi vezérigazgatónál jelen meg, aki hatáskörén tullevőnek jelen meg, aki a főgimnázium ügyét. A küldöttség hát mindjárt folytatta útját Bukarestbe és Anghelescu közoktatásügyi zternél kérték kihallgatást. Megtörténi előre látható volt, a személyes ezés hatása alatt a tulzó álláspont ett merevségéből s ma már

edvező fordulatról lehet beszélni.

Miniszter ugyanis hivatalos vizsgálatot t el, jórészt a deputáció kérelmére, áziumnak nincsenek titkolni valói és színen megejtett objektív vizsgálat bizonyosan elégtételt fog szolgálni az európai hírű tantestületnek.

A munkatársunknak Bjelik Imre dr k a bukaresti út eredményét illetőleg etkezőkben nyilatkozott:

Pénteken és szombaton voltunk abb ideig Anghelescu közoktatási miniszter urnál, aki a legnőbilisabb vességgel és előzékenységgel fogadott nket és ez az érzékeny szívű ember tárgyalásaink egész folyamán domiolt. Allíthatom, hogy fellépésünk zben befolyásolta az ügy végleges tét. Az elért pozitív eredményt abgglalhatom össze, hogy kérelmünk tlyt adva a miniszter úr

vatalos vizsgálat lefolytatását ndelte el.

— Maguk a tanárok és a szülők is kérték már ezt.

— Előttém fogalmazta meg Anghelescu miniszter úr a táviratot Iuga kolozsvári közoktatásügyi felügyelőhöz, akit a vizsgálat megejtésével megbiz.

A püspök úr még hangsúlyozta, Anghelescu miniszter legmagasabb foku megértését s azt, hogy a tárgyalásoknál jelenlevő Peter prefektus jóindulatu támogatásával elősegítette a kölcsönös megértést. Az Iuga közoktatásügyi főfelügyelő által lefolytatott vizsgálat eredményéhez képest a minisztertanács fog dönteni.

Iuga kolozsvári közoktatásügyi felügyelő a tankerületi főigazgatóságon nvert értesülésünk szerint a keddi gyorsvonattal érkezik Nagyváradra.

Hány estére kell átadni a színházat román színtársulatoknak. — Dinu lakáshivatali elnök kiakarta bérelni a színházat.

A szinügyi bizottság hétfő délután 5 órakor Marcus István elnökletével ülést tartott. A tárgysorozat első és legfőbb pontja a Parlagi Lajos igazgatóval kötendő szerződés precizizozása volt. A legutóbbi tárgyalás — mint ismeretes — Parlaginak azon az ellentétes álláspontján akadt fenn, hogy ragaszkodott ahhoz a talvaly is domináló határozathoz, mely szerint a színházat román társulatok részére csupán huszonöt estére volt kötelező átadni.

A szinügyi bizottság jórésze ragaszkodott ahhoz az újabb keletű miniszteri körrendelethez, mely a szinigazgatót minden olyan társulattal szemben kötelezi, amelynek a miniszter ad vendégszereplési engedélyt. Egy ilyen szerződés a legnagyobb bizonytalanság elé állítaná a szinidirektort és válság elé vinné a színház reuzálását.

Dejeu kulturatanácsos előterjeszti Dinu Aurél lakáshivatali elnök beadványát, aki 50.000 lei évi bért ígér a színházért, hol tetszése szerinti társulatot akaszervezni. Az előterjesztés és a szerződés körül hosszú vita indul meg, amelyben Simonca főügyész, bizottsági tag, Bunescu rendőrigazgató, Speranza tanár, Marcus elnök és Hoványi Gyula vesznek részt.

Katona Béla elmondja, hogy mért nem irhatta alá, mint egyetlen magyar tag azt a jegyzőkönyvet, melyben az ad hoc bizottság kimondja, nem tud szerződést kötni a direktorral megegyezés hiánya miatt. Elismeri a románságnak azt a jogát, hogy egy Romániához tartozó városban nem határozható meg, hogy hány esetben vendégszerepeljen román színtársulat. — De egy olyan szerződés. — úgy mond, — amely lehetetlenné teszi a nagy társulatot fenntartó magyar szinigazgatónak, hogy logikus büdzsével dolgozhasson s odakényszeríti a magyar színiátszást,

hogy kicsi és jelentéktelen erejű színtársulattal vergődve kísérletezzon; ez nem lehet a románságnak sem kívánsága, sem érdeke. Nem fogadhatjuk el, hogy egy nívótlan színjátszás diszkreditálja Váradon a magyar kulturát. Inkább semmisem kell. Amellett van, hogy játszhaszon minden román társulat, de bizonyos összegnek megfelelő előadáson túl generálisan, vagy esetenként megállapítandó rekompenciával kártalanítsák az állandó direktort.

Dr Popa György: Parlaginak koncessziója van, szerződése nincs. De tényleges szinidirektor s olyan a helyzet, amely el kell fogadni. Jövőre tüzzenek ki pályázatot.

Dinu ajánlata fölött végül is úgy határoztak, hogy azt félreteszik, mert ezidő szerint nem aktuális.

Marcus István elnök felteszi a kérdést Parlagi igazgatóhoz, hogy elfogadjja-e a koncessziót, vagy sem?

Parlagi: A minisztertől a koncessziót megkaptam. A koncesszió két pontot adott tudtomra. Az egyik szerint 25 estére tartozom átadni a színházat, a másik pont az, hogy kinek tartozom a szabadhelyeket biztosítani. A koncessziót fenntartom, de kérem átírni a miniszterhez, hogy nem a tévedett új rendeletének kiadásakor, amely meghatározatlan esték átadására kötelez engem. Hogy a koncesszió elfogadásának kérdésében mi az álláspontom, e válasz után adom meg.

Lapunk zártakor a szinügyi bizottság ülése még tart s a szerződés megkötése körüli viták folynak.

Az iskola év végéig bezárták a bukaresti egyetemet

Bratiansu beszéde az antiszemizmussal szemben

A liberális párti képviselők tegnapi gyűlésén Bratiansu miniszterelnök kifejtette nézetét.

— Kijelentettem annak idején, — mondotta, — hogy a kormány el van határozva, hogy véget vet az antiszemita tüntetéseknek és ezt az elhatározást ma is állja a kormány. A kormánynak módjában áll, hogy urrá legyen a belső és külső helyzeten, anélkül, hogy szüksége volna mesterseges eszközökre, mint amilyen az antiszemita heccok rendezése. Nem vagyok híve az erőszaknak, de nem vagyok oly gyöngesem, hogy az eseményeknek fölébe ne tudjak kerekedni.

— Ha meg volnék győződve arról, hogy az állam érdekében szükséges a kormány lemondása, visszavonulnék. A többségi párt egyrésze ha antiszemita érzelmű volna is, nem kell, hogy ezt kimutassa a parlamentben, mert ezáltal olyan színezetet kelt, hogy ellentét van a többségi párt és a kormány politikája között. Elfojtom az antiszemita mozgalmat, mely kárt okoz az országnak kint is, bent is.

A felszólalók mind bizalmukat fejezték ki a kormánnyal szemben.

A bukaresti egyetem rektorátusa a következő kommunikét bocsájtotta ki:

Kedd — Szerda — Csütörtök

Harry Piel

A fejnélküli lovas III. befejező rész.

Apolló mozgószínház

Bémer-ter.

Az egyetemi tanács február elsején és harmadikán megtartott teljes ülése foglalkozva ama excesszusokkal amelyek a hallgató urak még az egyetem belső életében is elkövettek, az előadást február nyolcadikáig ideiglenesen beszüntetni volt kénytelen. Tekintetbe véve, hogy ezen idő alatt is folytatódott a tüntetések a főváros utcáin, a hallgatók ezzel tanújelét adták, hogy a tanuláshoz szükséges nyugodt lelkület, mely rendet, munkát és összetartást követel, nincs meg. Ezen okból, de főként az excesszusok megismétlődésének elkerülése végett az egyetemi tanács február háromtól az iskolai év végéig bezárta az egyetemet, valamint az egyetemmel kapcsolatos összes intézményeket (klinika, laboratóriumokat, diák-menházakat, kantinekat, diák-otthonokat.) Aláírás Vladescu pró rektor.

Duca külügyminiszter fogadta az összes külföldi lapok munkatársait, akik előtt kijelentette, hogy a kormány a legerélyesebb intézkedéseket fogantatotta az antiszemita tüntetések megakadályozására.

A kamara tegnapi ülésén Dobrescu a kisajátítások körüli visszaélésekről terjesztett be sürgős interpellációt, amelyeknek orvoslását kérte a földművelésügyi minisztertől. Constantinescu földművelésügyi miniszter az idegen állampolgárok ingatlan vásárlásának megakadályozásáról terjesztett be javaslatot. Rámutat arra, hogy a jó valutájú idegen állampolgárok könnyen magukhoz kaparinthatják a fontosabb ipari és kereskedelmi gópontokban a vezetést féktelen ingatlan vásárlásaikkal, amint ezt Bécsben és Berlinben is tették. A javaslat szerint idegen állampolgárok csak ijes telkeket vásárolhatnak. A kamara a javaslatra kért sürgősséget megszavazta, amely után az ülést berekesztették. A kamara legközelebbi ülését a keddi nemzeti ünnep miatt szerdán tartja meg.

* Szépséghibái tökéletesen eltávolíthatja, arcájakat, szeplőt, szemölcsöt, legutóbbiak nélkül D. Sternberg Holén kozmetikai intézetében Bérmester 3. I. emeleten.

* Modell bőrkalap csak 150 lei. Modista „Rita” kalap-szalón Str. Alexandri (Teleki) 24. szám.

fisztalos

munkákat a legolcsóbban készít villanyerőre berendezett műhelyében :: ::

Dengelegi Lajos

Kolozsvár-u. 39.

Kérjen árajánlatot!

Dombornyomású névjegyeket

monogrammos és szöveges levélpapírokat, pecsétbélyegeket, címkéket gyönyörű kivitelben készít

„Sunfield” domborműnyomda

Oradea-Mare - Nagyvárad
Vlahuta (Szt. János)-u. 29.

Hogyan segít a külföld a középosztály fehérneműnyomoruságán?

Kétségtelen, hogy a legutóbbi évtized fürgetege a problémák és szükségességek számtalanját sodorta napirendre, de ezek közt is eminens helyt foglal el a hovatovább égető kérdés: a tisztviselő és kishivatalnok családok fehérnemű-mizériája. Ez az osztály, — mely különben sem rendelkezett nagy készlet fölött, melynek számára a rohamosan felszökkenő drágaság az utánpótlást lehetetlenné tette s melyen ennek ellenére eret vágta különféle kényszer-beszolgáltatások — ma ott áll, hogy alig van mihöz nyulnia s ami volna is: rejtetett, kinnal javított — rongy.

Hasztalan fejtelt és toldott a leleményes muszáj két darabból egyet, a koncentrált silányságokba mégse öltögethetett maradandó életet, az avult vászon ijesztően málik, ritkul s maholnap az sem lesz, amivel karba hozzák. A testkultusz raffinementjével végigkényeskedett évszázadok után megint küszöb előtt leselkedik az arabok kulturája előtti idő, mikor a fehérnemű még ismeretlen fogalom volt Európában, igaz, hogy a — horribilis számok is.

Talán ha jobban körülnézünk, lehetne a bajon idejébe segíteni. A francia háziasszony kifogyhatatlan a közhasznú ötletekben, bár tény, hogy rendelkezik egy roppant előnnyel is: a háziipari kitermelés és gyárak érzékeny szeizmográfja legott jelzi igényeit és produktumaival azokhoz igazodik.

Legutóbb a selyemnek egy új válfaját ontják magukból a lyoni, svájci és belga gyárak. Ezt a selymet kizárólag fehérnemű készítésre használja fel a konfekció, de a háznál dolgoztató hivatalnok-családok is.

Nyomoruságról szólva első hallásra különösen hangzik a selyem, melyet megszoktunk a pompa szimbolumának tekinteni, de a meglepetések idején jóval túlhaladtunk s ha mérlegeljük az ily anyagból készült ruhadarabok számtalan előnyét, úgy könnyen napirendre térünk a látszólagos ellenmondás fölött.

A fehérnemű készítésre gyártott selyem (többnyire selyem-gaze) jól mosható, rendkívül kellemes viselet, szépségügyi szempontból éppugy, mint higiénice elsőrendű s amellét hasonlíthatatlanul olcsóbb a lenvászonnál. Nagy előnye közé számíthat, hogy jelentékenyen kevesebb kell belőle, mint amabból, miután lenge, minden furfangos szabás nélkül testhez simul s így nagy varrási tudomány nélkül ki-ki önmaga megkészítheti. Női ingek a mosható selyem-gazéból kizárólag rövid, egyenes formában, vállak nélkül varródnak, szalagkötéssel, vagy házi csipke pánttal. A mell- és hátrészt vékony ajour-munka díszíti, miután az anyag tetszetős volta elég dísz önmagának.

Nem ártana nálunk sem próbát tenni ezzel a külföldön már széltebe-hosszába elterjedt és jól bevált ujitással, mely a kis háztartások egész tömegéről venné le a gondot. Persze ehhez az illetékes szakminisztérium jóindulata is szükséges volna, valaminthogy az egyes fogyasztási-szövetkezeteknek, tisztviselő konzorciumoknak és más beszerzési csoportoknak is akcióba kellene lépniök. Együttesen bizonytalannal ki-vihetnék, hogy ez a fontos behozatali cikk felszabaduljon a luxus-vámtétel terhe alól s hogy a selyem — immár nem fényűzésre, de a kiáltó nyomoruságok befödésére — bevonulhasson a mindennapi használatba.

Szép a jószomszédi viszony Csehországgal, de talán mégis tulzás, hogy ennek címén egész Románia lerongyolódott középosztálya néhány nyereszkező gyár zsákmányául essen.

(—y.)

MOZI

— Ki a Fejnéküli lovas? Harry utoljára jelenik meg a hatalmas filmet netben, hogy szellemi erejével kideresse igazságot s megmentse az ártatlan szenvedőket. Még sok kalandot ér megdrót kötélen biciklizve menti meg Graceo a végre megoldódik a nagy rejtély, hogy a fejnéküli lovas?

— „A Faraó hitvese” — Dorian-filmszínház. Az első nagy megállapíthatjuk, hogy olyan sikere sem volt még filmnek, mint „A Faraó hitvese”-nek. Indokolt tehát az a vakmerő látszó ujtás, hogy ezt a hatalmas egyetemes részről álló filmet hét napon egyfolytában játssza Nagyvárad legnagyobb mozgószínháza. A minden tekintetben ratlan filmben külön említést érdemel a feledhetetlen színészi játék, amit a kitünőbb film-művészek produkálnak a csodálatos összhang, ami színészi rendezés, díszletek és a cselekmény mas felépítése között van. A hét napjára jegyek már most válthatók a rian-filmszínház elővételi jegypénztárral. A darab rendkívül hosszúságára valóttel az előadások pontosan kezdődnek. Kérjük a közönséget a pontos megjelenésre.

* Sas Náci új dalai: Sárgult levél tor uram, Kemal (magyar szöveggel), ga keringő (magyar szöveggel.) Sg tion a legszebb keringő stb. stb. kap Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztá ahol minden más kotta is megkapható.

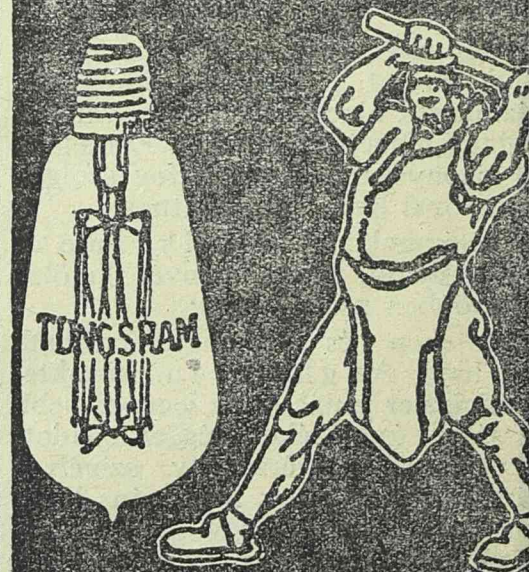
Február 10 Szombat

TÖREKVES M T E.

ATLÉTA-BÁL

A KERESK. CSARNOKBAN!

TUNGSRAM

A LEGTARTÓSA
ÉGŐ

FRATII BEER TESTVÉREK | **Alpacca evőeszközök és**

Megkezdik az új adótörvények kivetésének előkészítését

A forgalmi és luxusadó továbbra is érvényben marad

Az új adótörvény tervezete a napokban megérkezett a nagyváradai pénzügyigazgatóságra is és az új adók kivetésének előkészítését máris megkezdte a pénzügyigazgatóság.

Az ellenzéki politikusok támadásai során mint egyik legnagyobb hibát hozzák fel, hogy a pénzügyi kormány nem gondolt arra, hogy az új adótörvényeket — a magasabb adókkal — nem léptette életbe már akkor, amikor a kormányra került. Az egy év igen súlyos terheket rótt az államkincstárra és most mindent megtesznek, hogy ezt a hibát korrigálják. A pénzügyi év április elsején kezdődik és ezért a kormánynak elhatározott szándéka, hogy arra az időre a parlamenten, szenátuson és a királyi jóváhagyáson keresztül vigye az új pénzügyi reform törvényt. És, hogy a törvényt azonnal végre is hajtsák — bizva abba, hogy a törvényhozó fórumok nem sok változtatást fognak eszközölni a törvénytervezeten — azt már tanulmányozás és a szükséges előmunkálatok elvégzése céljából le is küldötték az összes pénzügyigazgatóságokhoz.

A pénzügyigazgatóságok most a legnagyobb apparátussal kezdenek a munkához és az egyes adókielölő bizottságok tagjait már ki is jelölték.

Az új pénzügyi törvénnyel kapcsolatban az a híre terjedt el a kereskedők körében, hogy az új törvény a luxus- és forgalmi adókat elörlí. Ez a hír valami téves információ alapján, mert a pénzügyminiszter most körlevélben értesítette az összes pénzügyigazgatóságokat, hogy a luxus- és forgalmi adók már a jövő év költségvetésében is szerepelnek a bevételi rovatokban, éppen ezért szó sem lehet arról, hogy az ne maradjon továbbra is érvényben.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd: Égi és földi szerelem, ujdonság negyedszer B) bérlet 70. szám.

Szerda: Égi és földi szerelem, ujdonság ötödször, bérleten kívül.

Csütörtök: Parasztbecsület—Bajazzók, A) bérlet 71. szám.

Péntek: Aranymadár, ujdonság először, bérleten kívül.

Szombat d. u.: Kis lord, gyermek-előadás mérsékelt helyárral.

Szombat este: Aranymadár, ujdonság másodszer, bérleten kívül.

Vasárnap d. e.: Remény, munkás-előadás.

Vasárnap d. u.: Lili bárónő, mérsékelt helyárral.

Vasárnap este: Aranymadár, ujdonság harmadszer, bérleten kívül.

Hétfő: Aranymadár ujdonság, negyedszer A) bérlet 72. szám.

A hét összes előadásaira már vasárnap reggeltől kezdve meg lehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál.

Égi és földi szerelem

Sok éves színházi tapasztalatainak ragyogó vértetében, trükkjei csúcspontján írta Molnár Ferenc azt az öt felvonást, amit Nagyváradon szombaton este mutatott be a színház Égi és földi szerelem című művét. Még sem iktathatjuk a legújabb Molnár-darabot a kitűnő író sikeresebb színpadi munkái közé. Első impresszióink, amit az Égi és földi szerelem bemutatójáról elhoztunk az, hogy Molnár ismétli magát, pazar jelenetekben ugyan, de visszahajlik: — egy elsőfelvonásbeli dialógusában, a „Hattyu” első felvonásának végjelentééhez, a darab transzcendentális megoldást kutató elképzelésében még messzebb multjába, a „Liliomig.”

Egy ártatlan leányléték megbillenéséből felel ki a Molnár Ferenc írói multjától eltekintve ügyes színpadi munka. Ez a fiatal leány, Lonti rólión, hogy kisgyermekkoron alig tullező udvarlója egyetlen beszél-

Leány és anya közös ideáljukért nem folytatnak ugyan versenyt. Az anya férjhez megy egy Aribert nevű milliomoshoz, ami viszont mindkettőjük imádtottját nem akadályozza abban, hogy továbbra is ne csüngjön minden szerelmével Lonti édesanyján. Reménytelen szerelmében Lonti először a Dunába veti magát, majd azzal az ötlettel kísérli a számára elvesztett ifju gavallért visszahódítani, hogy felravataloztatja magát. A fantasztikus trükk nem sikerül s ez a sikertelenség most már teljesen megzavarja az elkinzott Lontit. Angyalnak képzei magát, ki akar repülni ablakából egy távozó betlehemes menet után s eközben halálra zuzza magát. A külső hatás a rendezésben is igen problematikus, ravatalos felvonásra nehezedik. Sajnos, éppen itt látszik leginkább kifáradni Molnár invenciója. Magát a trükköt a ravatal színpadrahozását, a koporsóban egy élő, cigarettázó, szenvedő kislányt még el tudott képzelni, de egy teljes felvonáson keresztül semmit sem tud kezdeni ezzel az elképzelésével. A darab összes igazi értékei azokban a frappáns párbeszédekben merülnek ki, melyekben a régi Molnár Ferencre ismerünk. Olyanokban, mint az a néhány szó, amit Aribert menyasszonya és Lonti udvarlója váltanak egymással.

— Mi szeretne lenni? — kérdezi Aribert menyasszonya a kamasztól.

— Aribert — mondja a fiú.

Az előadás maga egyike volt a legjobbknak, amiket az utóbbi időkben láttunk Nagyváradon. Jósika Mici elsőrangú kvalitásainak pazar gazdaságában szinte végigragyogta az egész premiert. A harmadik felvonás dunaparti jeleneteiben könnyekig megható klasszikus alakítást nyújtott. Benes Ilona az anya szerepében excellált s tett tanúságot amellett, hogy ebben a szerepkörben is megállja helyét. Lonti édesatyját Harsányi játszta a töle megszokott intelligenciával s művészi odaadással. Közvetlen figurát produkált Hetényi is, mint orvhalász, a többi szerepekben pedig Polgár Mariska, Kertész Mancsi, Homokai voltak jók.

Külön kell megemlékeznünk a rendezés vidéki színvonalán magasan felülemelkedett teljesítményéről, a melyért a föltétlen elismerés Tóth Eleknek illeti. A közönség a negyedik felvonás kivételével — melyet vegyes érzelmekkel fogadott — sikert jelző melegséggel, tetszéssel fogadta az új Molnár-darab bemutatóját.

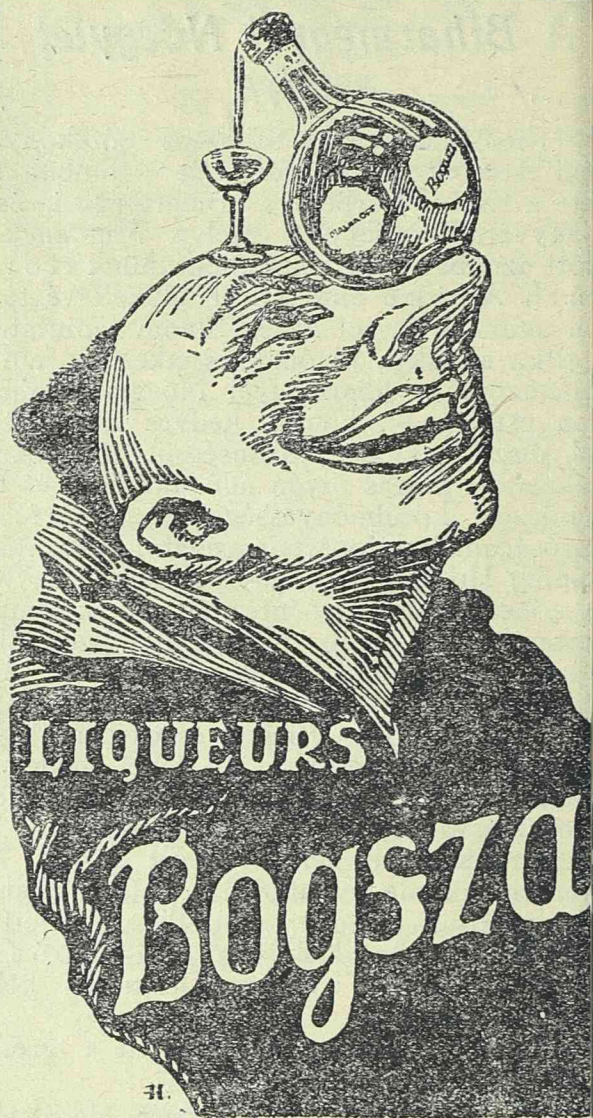
— Égi és földi szerelem. Mi sem bizonyítja jobban az Égi és földi szerelem óriási sikerét, mint az, hogy a szombati, vasárnap és a hétfői előadásra minden jegy elfogyott már a déli órákig. A mai és szerdai előadásra is tömegesen vásárolják a jegyeket, úgy, hogy az Égi és földi szerelemnek, Molnár Ferenc egyszerű művének összes előadásai csak úgy, mint Budapesten, teljesen zsúfolt házak előtt fog színtre kerülni. A főszerepeket minden előadáson Jósika, Benes, Polgár, Tóth, Harsányi, Hetényi, Homokai, Pogány, Kissné és Stoll fogják játszani.

— Parasztbecsület Bajazzók. Az operairodalom két legszebb és legnehezebben megénekelhető operája lesz a színház műsorán csütörtökön este. Mindkét operában a kitűnő operaegyüttes fog felépni Hetényi rendezésében és Várad karnagy vezénylete mellett.

— Aranymadár Pintér Böskével. Zerkovitz és Harmath poétikus fülbemáshó zenéjű nagyszerű operettje pénteken bérletszünetben kerül bemutatásra Hetényi főrendező rendezésében és Szatmári karnagy betanításában. E dallamos, táncos operette főszerepeit Pintér, Erényi, Gróf, Hetényi, Madas, Pattantyus fogják játszani. Pintér, Erényi, Gróf és Pattantyus táncai valószínűleg szenzációként fognak hatni, melyeket Gróf Laci tanít be az ő kiválóan finom stílusával, mely minden egyes énekszám után következik. E táncos operett háromszor egymásután bérleten kívül kerül színtre és pedig pénteken szombaton és vasárnap, hétfőn pedig A) bérletben lesz az Aranymadár a színház műsorán.

— Lili bárónő. Vasárnap délután a Lili bárónő kerül színtre, melyre már az erkélyjegyeket valószínűleg elkapták, így csak földszinti helyek kaphatók a Lili bárónő előadására.

— Kis lord. Egy igen kedves gyermekmeséből készült pompás színdarab, a Kis lord lesz a színház műsorán szombaton délután. E kedves gyermekdarab főszerepét Kertész Mancsi, a darab többi szerepeit Körösi Juci, Kissné, Stoll, Madas, Harsányi, Pattantyus fogják játszani. A Kis lord darabja annak, hogy mint ujdonság szerepel a színház műsorán, csak

Jól és olcsón vásárolhat
Witraelnél
Str. Avram Janku (Kossuth-u.) 3.

Vászon	Velour
Schiffon	Szővet
Cérbatliszt	Flanel
Damaszt	Zsinor barchet
Köpper	Angot zefir

Cipővásznak és bőlések legolcsóbban.

* Minden hölgynek különösen anyagi érdeke, hogy Rimanóczy-utcán Kertész Reklám üzletébe szerezze be tavaszi köpenykosztum és ruhaszüveget szükségletüket, hol kizárólag elsőrendű és legjobb árukból meglepő nagy választék, az árak olcsóbbak mint bárhol.

* Széltől, hidegtől kilújt vörös arcra, kézre szeplő, mitesser pattanások ellen legjobb gyors hatású biztos szer az YPO krém. Ára 15 lel. Diszkrét postaszétküldés. Kapható: Farkas István „Apolló” drogueria Nagyvárad.

* Férfi finom kemény kalap 180 lel. Divatos puha kalap színes vagy fekete 150 lel. Nyulászór kalapok már 160 leltől kezdve. Mindenféle kalapokban, ugyancsak sapkáknál óriási választék. Heller és Deutsch, Jorga Miklós (Zöldfa)-utcai kizárólagos kalapáruházában.

* Megbízható jó minőségű vásznak, schiffonokat, menyasszonyi kelengyéket Rimanóczy-utcán Kertész Reklám üzletében vásárolhatunk, hol az árak olcsóbbak, mint bárhol, a cég szolid és megbízható. Tisztviselőknek meglepő árkedvezmény.

* Ingyen temetéseket nem ígérünk ugyan, de azért temetésrendezéseket a kívánt színű lovakkal, hullaszállításokat és exhumálásokat a legpontosabb eljárás mellett és a legolcsóbb árban mi vállalunk és végzünk. Továbbá koporsók, szemfedők és más temetkezési cikkek is nálunk szerezhetők be a legmérsékeltébb árban. Hivatalnokokat, vasutasokat és postásokat még külön árengedményben részesítünk. „Szent László” temetkezési vállalat Teleki utca 34. szám.

* Férfiöltöny szövetek, női kabát, kosztüm és ruhaszövetek óriási választékban a Körösparti Áruházban, mely cég már a békében híressé vált utólérhetetlen olcsó áraitól. Tisztviselőknek árkedve

ÚJ DONSA GOK

* **Bucico polgármester Kolozsváron.** Bucico Coriolán polgármester személyében Kolozsvárra utazott.

* **Dr Gocan Bukarestbe utazott.** Dr Gocan Simon tankerületi főigazgató tegnap Bukarestbe utazott. Most tartják meg az első tankerületi főigazgatói értekezletet, melyet minden hónapban megismételnek.

* **Hivatalos ünnep a hivatalokban.** Ma, kedden a görögkeleti templomokban az egyesülési ünnep alkalmával hálaadó stentiszteletek lesznek. A megyeházán, a városházán, valamint az összes állami hivatalokban kedden hivatali munkaszünet lesz, az iskolákban pedig nem tartanak előadást.

* **Elhalasztották a román írók matinéját.** Megírtuk, hogy a jövő hét folyamán izennégy neves román író matinét rendeznek Nagyváradon. A matinét, amint a kultuszminisztérium a kultúrügyosztállyal közli, bizonytalan időre elhalasztották.

* **Dr Bognár Oszkár távozása.** Féléven dolgozott dr Bognár Oszkár „Az Est” volt munkatársa a nagyváradai „Friss Újság” szerkesztőségében. Ez alatt a rövid idő alatt is, ahol Bognár kollegánk Nagyváradon megfordult, számos barátot szerzett magának. Bognár Oszkár dr megvált „Friss Újság” szerkesztőségétől és visszatért Budapestre.

* **Kirendelés.** Mint a „Nagyvárad” annak idején említette, az igazságügyminiszter az élesdi járási agrárbizottságot a kisajátítási munkálatok befejezése után feloszlatta. Az agrárbizottság elnöke, Hollmayer Béla, ítéletáblai bíró, az élesdi járási bíróság vezetője, pár nappal ezelőtt távirati rendelettel a megyei járási agrárbizottságba lett delegálva, hogy az említett bizottság hatáskörébe utalt kisajátítási munkálatoknál közreműködjön. Nevezett működését Mezőszakadát és Mezőtelegd községekben február 1-én meg is kezdte.

* **Öt vagon élesztőt exportál Jugoszláviába egy nagyváradai szeszgyár.** Tegnap érkezett le a pénzügyigazgatósághoz a bukaresti pénzügyminiszter értesítése, amely szerint a Moskovits Ipartelepek nagyváradai szeszgyárának megengedik, hogy a törvényben leírt vámdíjak befizetése mellett öt vagon sörelesztőt exportálhasson Jugoszláviába. Az élesztőt száz kilogramos csomagokban exportálhatja a gyár.

* **Uj Petőfi-utca Budapesten.** Budapestről jelentik: A közmunkatanács mai ülésén a Koronaherceg-utcat Petőfi Sándor utcának nevezte el. Az eddigi Petőfi-tér, amely az Andrássy-utnak egyik zsibáru-soktól lakott siktóra volt, más nevet kapott. A Köztemető-utcat Fiumei-utnak nevezték el.

* **Az Izraelita Leányegylet estélye.** Az idei összes estélyek közül a legkiemelkedőbbnek ígérkezik a Izraelita Leányegylet művészestélye. Február hó végére tervezi az egyesület agilis vezetősége a művészestélyt, melynek legfőbb értéke az lesz, hogy tul minden dillettantizmuson kizárólag művészetet óhajt adni minden programontjában. Már eddig sikerült megnyerni Erdély legkiválóbb művészeit ez alkalomra és a jótékony cél mellett legfőbb szempont a teljes művészi igények kielégítése lesz. Már javában folyik az estély megszervezése, melyben a Leányegylet minden tagja fáradhatatlanul buzgólkodik. Már a napokban valószínűleg a teljes program is nyilvánosságra kerül és nincs kizárva, hogy a Vigadó nagyterme Nagyvárad műértő közönségének szűk lesz és ezért a Leányegylet már most felkéri az estélyen résztvenni akarókat, hogy gondoskodjanak mielőbb jegyekről.

* **Athelyezés.** A vármegye prefektusa Kovács István brátkai aljegyzőt hasonló minőségben Drágcsékére helyezte át.

* **Meg kell javítani a kishidat.** A kishid, amelyre az utóbbi időben nem sokat gondoltak a város urai, napról-napra romlik. Tegnap este a napok óta tartó esőzés feláztatta a hid kocsijának kackáit és néhány burkoltkocka már fel is szakadt. Egy pillanatra már az a hír terjedt el, hogy a hid beszakadt és nagy embertömeg gyűlt össze a hidon, amelyről kénytelen volt a rendőrség a kíváncsiskodókat eltávolítani. Nagyon jó volna, ha az illetékesek sürgősen megjavíttatnák a hidat, nehogy nagyobb katasztrófa történjék.

* **Eljegyzés.** Deutsch Jenő eljegyezte Steiner Alicét Szentgotthárdról.

* **A Keleti Újság mai számának szerkesztői.** Nagy riport Bánffyhyvad letartóztatott papjáról. — A legfelsőbb semmitörzsek döntése Harsia marosvásárhelyi polgármester visszahelyezéséről. — Kiütéses tifusz Kolozsváron. — A parasztpárt nem ratifikálta az ellenzéki egvezményt. — Megindult a török önvédelmi harc. — A vacaresti magyar foglyokról. — Ezenkívül szenzációs tudósítást hoz Burger Albert lemondásának okairól. — Az olasz tőke térfoglalása a Székelyföldön.

* **A lisztkereskedők nem kaptak lisztet.** A nagyváradai lisztkereskedők tegnap lisztet akartak vásárolni. A malmok képviselői, Vass és Zoltán kijelentették, hogy a malmok nem adnak lisztet a lisztkereskedőknek. A lisztkereskedők Vostinar János dr főjegyzőhöz fordultak s küldöttséget menesztettek Peter M. Julian prefektushoz, hogy a lisztellenőrző bizottságot hívja össze. A város lisztkészlete a pékek szerint, pár napra elegendő. Az egész azt a benyomást provokálja, hogy minden drágul, tehát a kenyér is.

* **Dr Révész Erzsébet tragikus halála.** Ismét súlyos csapás érte a nemrég elhalt dr Révész Vilmos orvos családját. A családfő tragikus elhunyt után a napokban a purkersdorfi szanatóriumban meghalt dr Révész Erzsébet, dr Révész Vilmos leánya, aki szintén az orvosi pályán működött s mint kiváló pszichiáter tűnt föl. Dr Révész Erzsébet nagy karriér elé tekintett s pár hete csak, hogy megbetegedett s az orvostudomány nem tudott segíteni a fiatal orvosnőn. A mélyen sujtott család iránt mindenütt a legőszintébb részvét nyilvánul.

* **Halálozás.** Óváry János nyug. vasuti mozdonyfelvigyázó és fémipariskolai tanár neje, szül. Struszhivics Paula, 59 éves korában elhunyt. Temetése tegnap délután ment végbe nagy részvét mellett a kálvária-utcai gyászházból.

* **Élve betemették az árokba.** Budapestről jelentik: Bader József munkást szombaton éjjel a Mester-utca külterületén ismeretlen tettesek felholtra verték, ruháját és minden ingóságát elvették, majd egy gödörbe tették és természetekkel betemették. Bader reggel magához térve, segítségért kiáltozott. Az ájult embert a mentők kórházba szállították.

* **Botrányos bécsi előadások.** Bécsből jelentik: Tegnap Hirschfeld berlini patológus előadást tartott. Az erkölcsöket sértő előadáson füttyszó, majd lövés dördült el. Erre az utcáról nagyobb csoport fiatal ember kampós keresztes jelvénnel benyomult a terembe. A nézőtérén óriási pánik tört ki, többen sírógörcsöt kaptak. A rendőrség huszonöt tüntetőt letartóztatott.

* **Piaci árak Élesden.** A valuta gyors romlása pár nap óta az élesdi piacon is észlelhetővé vált. Az árak, különösen a textilcikkéi árai napról-napra emelkednek. Az élelmicikkéi árai a f. hó 1-én tartott hetipiacon még aránytalan emelkedést

mutattak, de már ezeknél is észlelhető a rövid időn belül bekövetkező drágulás. Jelentékeny emelkedés eddig a cukor árában mutatkozik. Egy kgr. cukor az eddigi 28 leiről hirtelen 36 leire emelkedett s naponta emelkedik feljebb. Horribilis összegre emelkedett a tűzifa ára is. Egy hét tel ezelőtt még 100—120 lei volt egy méter tűzifának az ára s ma már 250 lei. Szalonna (paprikás) 1 kgr. 75 lei, Zsir-szalonna 60 lei. Tej 1 liter 4 lei. Tejföl 1 liter 16 lei. Tojás darabonként 1 lei. Kenyér 1 kgr. 6 lei. Burgonya 1 mm. 200 lei. Tyuk nagyság szerint 35—50 lei. Egyébként a behozatal nagyon lanya volt.

* **White Star Line, Red Star Line és American Line** hajóstársaságok alulírott bukaresti főigazgatója ez uton hozza üzletfeleiknek tudomására, hogy az amerikai kivándorlási törvény a bevándorlási engedélyek (Affidavid) kiállítását tekintetében bizonyos módosításokat léptetett életbe, amelynek folyamán amerikai vizumot csak azok kapnak, akik szabályszerűen kiállított Affidaviddal rendelkeznek. Egyben értesítjük üzletfeleinket, hogy az amerikai konzulátus az utlevelék beszedését sorszám kiadása céljából megkezdette. Felkérjük üzletfeleinket, hogy okmányukat revidálás és konzuli regisztrálás céljából erdélyi jogtanácsosunknak dr Gáspár Miksa Str. Nicolae Jorga No. 19. (Zöldfa-utca) átadni szíveskedjenek. N. Brück & Comp. Románia legnagyobb hajószállító-egysége.

* **Adakozás.** Klein Vilmos 50, Reiner Mór 20 leit adományozott az ötgyermekes családnak Balassa-utca 2. szám.

May Sándor műszaki tanácsos és neje Gerő Ilonka koszorúmegváltás címen 50 leit a Gyermekbarát Egyesületnek adományoztak.

* **A Biharmegyei Nőegylet** estélyén találtatott egy sál. Tulajdonosa átveheti Sal Ferenc-utca 17. Horváth Árpádné nőegyleti elnöknőnél.

* **Rendőrségi hírek.** Tegnap délelőtt Pap detektív egy férfi pénztárcát talált háromezer lei tartalommal. Igazolt tulajdonosa átveheti Cincá kapitánynál. — Az államrendőrség detektívei dr Szabó Rényi Pál állami fővegyész jelenlétében nagybbszabású tejjazsiát tartottak. Több előállítás történt. — A központi kapitányság Fodor detektív csoportja tegnap elfogta B. I. fiatalkoru tanoncot, aki már három ízben kísérelte meg feltörni az egyik Bémer-téri trafikot. Kihallgatásakor azzal védekezett, hogy szenvedélyes dohányzó és csak a maga használatára akart lopni cigarettát. — Schwimmer Sándor cukorkagyáros jelentést tett a rendőrségen, hogy távollétében ismeretlen tettesek kifosztották Kolozsvári-utcán levő lakását. A nyomozás megindult, a kár több mint ötvenezer lei.

* **Az izr. nőegylet** leányárvaházának adakoztak: Ifj. Moskovits Mór és neje Gerő Ilus elhunyt alkalmából 100 leit, Leitner Sándorné 50 leit, W. L. né 25, N. N. a N. Napló utján 100, özv. Moskovits Mórné 150, Kálmán György 100, Klein Rezső 150, Weisz Gézané 50, Friss Manóné 50, Schleifer Vilmosné 25 leit. Az összes adakozóknak hálás szívből mond köszönetet az Elnökség.

* **A Népkönyha** céljaira Lusztig Sománé és Vajda Gézané utján adakoztak: Moskovits Ipartelepek r.-t., Löblé H. 200—200 leit, Vadász és Rein 150 leit, Hönig Mór és Fiai, Weisz Ivánné, Szalai Józsefné, N. Weisz Ignácné, Rosenberg Izsó Cementárugyár, Asphalt és Kátránypapír r.-t., Vajda Testvérek. Nagyváradai Hajdismű és Fésűárugyár 100—100 leit, Steinfeldné 60 leit, Vadász Zsigmond, Klein Mórné, Schwartz Hermanné, Löwy Mórné, N. N. Maringer Károlyné, dr Schönfeld Jenőné, Schwimmer et Co., N. N., Stern Miksáné, Lindenfeld Sándorné, Nagyvárad-Velence s Váralja takarékpénztár és szőlészeti-

1 liter legfinomabb tea-rum . . 30 Lel.

A végrendelet

— Regény —

32

Irta: Lovassy Andor

(Minden jog fenntartva)

— Lesz buzád, tüzifád, zsírod, szóval mindened lesz, ami kell a házhoz, de legyen aztán asszony is, — szólt nevetve a vén ember.

— Hiszen János bácsinak sem volt, mégis megélt tisztességgel.

Erre nem felelt az öreg, de nem is felehetett, mert a keresztútnál felugrott egy yúl, a lovak megrántották a hámfát, az stráng elszakadt és nyekk: alájuk tört a intó kereke; a megriadt nyul pedig átgorva a temető árkán, megállott és az reg Bobródy Mihály hóval belepett sír-ombján, a hátulsó lábaira ült s a füleit mozgatta.

— Ejnye az árgyelusát, most már mit csináljunk? — kiáltott a vén Suhajda; — nem ugyan se té, se tova!

— A hazajáró lélek! — rebegte a felemtől didergő kocsis.

— Na most már az a kérdés, Csanálos m-e közelebb, vagy Szomorkány? fag-atta az öreg úr.

— Éppen fele útja, uram.

— Nahát akkor mi begyalogolunk a városba, téged meg Sándor itt hagyunk s üldünk ki valami kereket, hogy hazame-ss. Addig várjál itt.

— Hátha nekem tetszik adni a vár-egyházát, azt hiszi a tekintetes úr, hogy maradok, ahol a hazajáró lelkek, a bo-orkányokkal, meg a garabonciás diákok-1 találkozhatnak? Nem én uram, mert ne-öt gyermekem van.

A két utas elnevette magát.

Messziről szánkóba fogott lovak csör-je hallatszott; Csanálos felől jött a meg-entő alkalmatosság.

— Hová, hová atyafi? Rikoltottak a kocsisra.

— Szomorkányba.

— Mi is oda igyekeztünk, — szólt Su-ajda — de alánk tört a kerék.

— Látom. Bizonyosan nem vetettek agukra keresztet, a kereszt-útnál.

— Azt bizony elfelejtettük: hanem mondja barátom, mennyiért visz be ben-inket a városba?

— Nem vagyok én se fiakkeres, se sorás, se fiskális, hogy megzsaroliam a kibajutott utasokat; beviszem én az ura-rt ingyen, — szólt az egyeneslelkű pa-szt.

A két fiskális mosolyogva ült fel a inba, a kocsis pedig hirtelen kifogva a t lovat, az egyikre ráült, a másikat pedig ntárszáron vezetve, megsarkantvúzza és gtatott vissza, Csanálos felé.

Hazajáró lelkek

Atázva-fázva, valahogy bevergődött a prókátor Szomorkányba. Az öreg úr n is vacsorázott, hanem rögtön lefeküdt. Batsó Borbála nagy ebédje után, az lög kívánja az ételt. Gölics-por dukál a fojtásnak, ugys két napig kérőzik na az ember, mint az abrakolt birka.

Egész éjszaka úgy forgolódott az ágy- n, akárcsak a sajtukac a Trappistában. g szenderedett el, ha a z a j á r ó l e l k e k l á l m o d o t t. Látta Bibródy Mihályt ér lepedőben, az ágya előtt, úgy tán- ta a verbunkost szent Patvarral, hogy nt sarkaiknak dübbenésétől recsegett, ogott a pádimentum. Mikor abbahagy- a táncot, hosszú, aszott ujjaiával, fügét tatott neki a vén Miska, társa pedig ait csattogtatva kacagott, mint egy na. Rettenetes álom volt ez!

Későn ébredt fel s mikor az inasa be- ta a teáját, kiakarta küldeni, de azután ébe jutott valami: — te kölyök, mégis tyd itt a lötyedéket és hozd be az iro- lól azt a kis fabödönt. A turó javítja a

gyomrot, a szopornyikás agárkölyköt is azzal gyógyítják.

— Az inas behozta a turót.

— Kimehetsz.

Ki is ment. Az öreg Suhajda ismét egyedül maradt és kifeszegette a bödön fe- delét, kanalizni akart a halványsárga de- berkából, de visszahökkent; a turó tetején egy kis fehér lap volt, rajta ez a pár sor: „Morcoskám, jó étvágyat! Ezer- szer csókol Margit”.

Ez nem neki szól, annyi bizonyos, ez annak a kujonnak szól... és elkezdett gondolkodni, mint egy vizsgálóbíró. A le- ány tehát Liptóvármegyében la- kik, Margitnak hívják, aki Palit Morcoskának csufolja. Nyomon vagyok már!

Az ajtón kopogtattak. A vén fiskális hirtelen a párnája alá rejtette az írást és csak azután mondta, högy: szabad!

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENET

Széplak. A pénzügyi törvény értelmében olyan helyeken kötelező a blokkolás, ahol rendes vendég- lői üzem is van és az étkezőkkel számol el a tulaj- donos. Korcsmákban kisfogyasztásnál, ahol eddig sem blokkoltak, tudomásunk szerint, — most sem kötelező a blokkrendszer, ha a korcsmáros az 1%-os adónaplót rendszeresen vezet.

Cinkografial

és fényképészeti

tanulók felvétetnek a

Sonnenfeld Adolf r.-t.

Szilágyi Dezső-utca.

Zongora

Erste Produktiv Genos- senschaft, fekete, rövid, keresztúros, fémszerke- zett, kettő hangu 22000 leért helyszűke miatt sür- gősen eladó. — 2. számú íróasztalos kassa 5000 leért kapható.

Sternberg I.

Kishíd. — Telefon 18-45.

Divatlapo

vidékre, viszontel- adóknak magas ra- battal szállít

Hegedűs Hirlap Iroda Grădina-Mare Nagyvárad

Continental petroleumlámpák

300, 600 és 1000 gyertyatényű ere- jűek. Speciális gyártmányok váro- sok, gyárak, raktárak, üzletek, mu- latóhelyek, fogadótermek stb. vi- lágítására. — Egyedüli képviselő Romániára:

J. WAPPNER, Bucuresti

Központ:

Calea Victoriei 61. — Fiók: Strada Lipsconi 73. Szállítás vidékre. — Prospektusok ingyen.

BÖR-BUTORT

a legszebb kivitelben fest

GIDÁCI JENO

kárptos, Kapucinus-utca 5.

— Kész hencserek olcsón kaphatók —

„ARDEAL” kereskedelmi és ingatlanfor- galmi iroda, Poeta utca 8. sz.

ELADÓK: Üzletház nagy telekkel Körös-u 8. sz. Modern uri házak, szőlők a város minden részé- ben. Üzletek berendezéssel a Fő-utcán. Butorozott szobákat tudunk. — Szalagarnitúra, consul tükör teljesen új és más tárgyak eladók. — Bizományi tárgyakat elfogadunk. — KERESÜNK megvételre házakat, szőlőket stb.

BERSON
GUMMISAROK és GUMMITALP
elcsúszta és tartósabb mint bőr! Legjobb az nedvesség és hideg ellen!

Friss törött dióbél 1 kilogram 32 lei.

Aszódinál Sas-palota

Tea-rum továbbra is 1 liter 24 lei.

Aszodi 8 féle zamatu- pörkölt kávéi és

új termései teáikre és

zamatra utánozhatatlan-

nok. Cukorka osztálya a

Dorian Filmszínházzal

szemben.

Halkonszerveim friss min- ségben megérkeztek.

Nagyobb ipavállalat

helyi központi irodája részére, irodai

gyakorlat- tal bíró nő hivatalnoknőt keres

azon-

nali belépésre. Sajátkezűleg írt ajánla-

tokat az eddigi működés és fizetési

igények megjelölésével FAVALLALAT

felge alatt a Hegedűs Hirlapirodába

címzendők.

DENGELEGI ÁRMIN

épület bádigos és vízvezeték szakiparos

Kolozsvári-u. 44. Telefon 579. sz.

Egészségügyi be- rendezések és vil- lanyvilágító fel- szerelés raktáron.

Lukács György utcában egy modern

magánház eladó

elfoglalható lakással, a város külböző ré- szeiben több magán- és üzletház, Várad kö- zelében két kisebb (40 hold) földbirtok. — Ha házat, szőlőt venni vagy eladni akar

PÉRCHY-hez

forduljon, ahol utlelő ügyeit, vízumokat is gyorsan elintéztethet.

Oradea-Mare, Szt. János-u. 1.

Kérjen árajánlatot Beredek cimfestőtől

Sas passage Zöldfa-udvar

A „NAGYVÁRAD” APRÓHIRDETÉSEI

Egy szó ára 1 leu, vastagabb betűvel 2 lei. A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 10 lei.

Levelezés

Kérem azt az uriembert, ki a megyei prefecturán találkat adott „Kellemes Olthon” jelígenek küldjön egy másik levelet. 485

Kérem azon hűlyvet, aki a Biharmegyei Nőegylet bálján az ablakban tűzött piros szögűt elvitte, adjon lehetőséget tisztességes és feltétlen komoly ismeretségre „Boldog élet” jelíge a Hegedüs Hirlap-irodába. 483

„Iris” jelíge levél van a főpostán. 47 H

Férflak figyelmébe! Egy szerény igényű tisztességes vidéki izr. leány ismeretséget keresi egy olyan nőtlen izraelita nemeszivu jellemes, intelligens uriembernek, ki őt lehetőleg Nagyvár. don bármilyen könnyebb álláshoz juttathat. Lehetőleg teljes című levelet „Ideális leány” jelíge a Hegedüs Hirlap-irodába kérek 480 H

Oktatás

Közép tanítványok francia nyelvtani órára vállalkoznak. Esetleg csoport tanítást is. Cím a Hegedüs Hirlap-irodába. 257. H.

Magyar nevelő, ki a német nyelvet tökéletesen bírja, egy 8 éves fiúcskát a IV. elemre előkészít, azonnali belépésre keresetlik. Fényképet ajánlatot kér Jakabfy Józsefnek, Etesd. 490

Lakás

Csalosan bútorozott szobát keres a központban fiatal mérnök. Telefon 416. 473 H

Varrógépek kerékpárok

gumik és mindentféle alkatrészek a legolcsóbban nálam kaphatók, új és keveset használt eredeti Singer gépek, női szabó és bátkaros gépek.

JAVÍTÁSOK a legmegbízhatóbban, gyorsan és legolcsóbban vállalkozom. — Hívásra házhoz is megyek. Használt varrógépeket és kerékpárokat veszek.

Varrógépraktár és javító műhely Nagypiac 8. szám, Vas és Zöldfa-utca között

ARANY arat és brilliáns tárgyakért megfizetnek arat dísz

FEIN ékszerész, Nla. Jorga (Zöldfa)-utca 8. szám

Bútorozott szoba két fiatal ember, esetleg fiatal pár részére teljes ellátással kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 473

Alkalmazás

Hét hónapos kis gyermekhez keresek olyan megbízható nőt, aki a gyermek gondozását önállóan ellássa és a takarítást vállalja. Cím a kiadóban.

Horgoltruha jumperek himézsek, filék, mörvágok, gobelinek, párnamentő-és teababa készítése, legszébbek, legolcsóbbak Kaufmann nővérek-nél Szaniszló-u. Apolló Előnyomáshoz legújabb minták. 458 H

Érettségizett, perfekt gyors és gépirónó azonnali belépésre állást keres Cím a kiadóhivatalban. 492

Perfekt gyors és gépirónó azonnali belépésre keresetlik. Németül vagy románul tudók előnybe részesülnek. Ajánlatot lehetőleg délelőtti 9—12 ig vagy délután 3—6 ig az Olant Biztosító igazgatóságához Str. Cosbuc, Szalárdi utca 4 küldendők. 484

Megbízható, ügyes szakács és szobaleány magas fizetéssel felvétetik. Uvári, Színház-u 4 481 H

Raducziner és Gonda ORADEA-MARE Str. Vlahuta (Sz. János-utca) 36.

Nagybani elárúsítás: Gyékény 5, 4, 3 rőtő-sők, mészáros és placi szatyorok, utazó és gazdasági kosarak, virág- és diszkosarak, keféruk és fából készült háztartási cikkek. Kívánatra árjegyzéket bárhova küldök. 270

Ismét magas árban veszek arany ezüst és brilliáns tárgyakat

Klein ékszerárúháza Avram Jancu (Kossuth-u.) 4

Tisztosító, jó minde-nes kétfagu családhoz tisztosítókészlet felvétetik. Emléke palotában dr. Szabó fogorvosnál. 476 H

Kisasszony gyermekekhez ajánlkozik és a háztartásban is segít. Cím „Arva leány” jelíge a kiadóba kér. 471

Magyar, román és német nyelvet bíró ügyes, gyakorlati tisztviselő állását változtatni óhajtja. Szíves megkereséseket „Megbízható” jelíge a kiadóba kérek. 472

Jobb családból való megbízható nő ajánlkozik szobaleány helyben vagy vikre. Cím a kiadóban. 470

Talpbőr

talpbőr, vizesbőr és cipészellék a legolcsóbb áron kaphatók

Stern Miklós bőrkereskedésében, Str. Avram Jancu (Kossuth-utca) 9. sz.

Argaman ebédő szőnyeg 3x4 méretű eladó. Klein, Szacavay-u. 36. 477 H

130 cm. magas, rézdiszes ingaóra eladó. Davidovits, Körös-utca 3, 366

Puha ólmot keres megvételre a Sonnenfeld Adolf R.-t, Szilágyi Dezső u. 6.

Magas árban veszek

brilliáns, arany, ezüst ékszereket és disztárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadást, arany és más hamis fogakat

Fround Benjámín ékszerész, Nagyvár. Calea Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 11. szám. Széchenyi-szálló épület Ékszer alkalmi áron kapható.

Házak eladó. Házaladási megbeszélések vállalkozunk. — KőcsönCse megkeresünk. Magánpénzeket jutalékkal kihelyezünk. Adóváltási Rtg. Parcul Traian 12. — Értéktér delután. 5

Burgonya minden mennyiségben házhoz szállítható kapható. Mezey Mihály utca 14. 487

Eladó fűrészelő benzín motor, csatléshoz is alkalmas üzemképes 30.000 lei Melchiori Sándor, Erőb-otló. 486 H

Tűlfa minden mennyiségben kerestetik exportcélra. Részletes ajánlatok minőség, ár, feladó állomás, mennyiség, vágási idő megjelölésével a Hegedüs Hirlap-irodába kérek „Exportfa” jelíge. 438 H

Erdély egyik megye székhelyén kényelmes megélt bázisító, szépen felszerelt drogueria eladó. Dunky, Cluj, Főter 10. 307

Ház, elutazás miatt, sürgősen eladó, Galamb-u. 2. Értékezni hentes utca 3. Bródy Gábor. 469

Szalon garnitúra, 3 nagy tükör sz. eladó. Lakatos utca 12. 475 H

Vasbutor Sodrony ügyheteti süti formák hálával egyaránt árban **SZABÓ** lakatosmester Str. Szeged, Expediós-utca 13. sz.

Drák

szakértő javításai a legkomplikáltabbig kaphatók

Tiszay végzet. Telek-utca 9. alatt Jutányos Drák I. „Próbá munká” Saját találmánya 5 évben egyszer kizárólag asztali díszóra eladó.

Eladó ebédő berendezés, orvosi rendelőbe való felszerelés, ágynemű, Rákóczi-utca 5. I. e. ajtó 6. Dr. Révész-nél. 482 H

Gyorsfényképező gép Levelezőlapra felszerelve 2000 Lelei eladó Zenker Fényképező Szaniszló-utca 25.

Magánháza lehetőleg központban keresek 4 szobás modern azonnal elfoglalható lakással, cserébe 2 szobás modern lakást adok. Ügynökök kizárva. Cím Salgó, Damjanica-u. 12. kérek. 433

Eladó Gilányi ut 17. az alatti telekből szakítandó kb. 300 négyzetméterű udvar, rajta levő előrenyúló épületekkel. Iparvágy és villamos megálló mellett. Értékezni ugyanott az üzletben ifj. Klein R. T. cégnél. 416 H

Egy nagy perzsa mintájú smyrna szőnyeg olcsón eladó. Mosoiu tábornok (Mezey M.) u. 11. 423 H

DEUTSCH futárlroda

tudatja igen tisztelt megbízóival, hogy a kolozsvári csehszlovák konzulátus a visum díját 520 leiról 350 leira redukálta. A visumot csak be és kiutazásra adja együttesen.

Üzletház

két utcára nyíló a város forgalmas részén tiszlet, nagy pince, 2 szobás elfoglalható lakással 450 ezer lei. Várak mellett magánház, tiszlet, trafik, korcsma 3 szobás fűrdőszobás elfoglalható lakás. Istálló, mészárszék 12 ezer. Belényes környékén magánház 8 szobás lakás, tiszlet, korcsma, 2 hold föld 790 ezer lei, 2 szoba, fűrdőszoba, több 1 és 2 szobás lakásaim vannak.

Welsz Gizi közvetítő iroda, Nagyvár. Nyomda-utca 4. (Szaniszló-utca sarok)

Különfélék

3 pár női harisnyát 2 pár, 2 pár zoknit 1 pár varr Gondáné, Damjanich-utca 2.

Utlevélhez, bérlethez legújanyasban készített fényképet Zoltan fényképező Szaniszló-utca 25.

Iroda Pável-utca 5. Tel. a város minden részén azonnal beköltözhető lakást, szőlőket, különösen jótulajdonosok szőlőket konyha használatra vagy enélkül, szép lakásokat, üzlethelyiségeket, suiteréket, vállalkozásokat, kérvényeket, utlevélgyereket. Elfogad bármilyen pénzügyi, pénzügyi megbeszélést.

Selyem és gyapjú jupeperek egész ruhákat, megoldva készít Jurek fűzes-utca 14 emelet 12.

Harmincöt ezer Leu magánpénz megtehető bázisgarancia. Ellenben az szonreszesedés a zonalávehető közvetítő irodában Pável u. 5.

Elvesztett egy arany meballon lófajjal. Elcsúszott megálló magas futalombról részese, ha bármilyen a Hegedüs Hirlap-irodába.

100—150.000 lei (100—150 ezer leu) közreműködnek bázisüzletben, vállalkozások, törekvő munkások, perle német levelező. Könyv ajánlatokat „Aktív” jelíge a kiadóba.

24% kamattal keresek magánpénzt teljes fizetéssel, Adóváltási Rtg. Parcul Traian (Széchenyi) 12. Értéktér delután.

J. J. bevezetett garázspénzes társat keresek vagy 50.000 leig. Cím a Hegedüs Hirlap-irodába. 474

Romélem tudja más hogy leggyorsabban intézi el

utlevélét és visumát Kolozsvárt, Brassóban és Bukarestben

DEUTSCH és FIA futárlrodája Palace (vált. Panonia) kávéház.

Telefon 11-94. szám

Ablakredőny Vasredőny és minden lakatos munkát készítettünk a javítás

Halász Testvérek Strada Curia Voda (Szacavay-utca) 17. u.

Oltönynek való **szarvasbőr** érkezett a

Fuchs Bőrruhaüzem-be Calea Victorie (Kolozsvári-u.) 1. sz.